

Tid Tisdagen den 22 september 2020 kl. 17.00 – 17.25
Plats Oscarssalen, Piperska Muren
Justering Torsdagen den 1 oktober 2020, §§ 1-6, 8-9, 13-17

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Tisdagen den 22 september 2020, §§ 7, 10-12

Katarina Luhr

Karin Lekberg

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Katarina Luhr (MP) ordföranden

Karin Lekberg (S) vice ordföranden

Torbjörn Erbe (M)

Fritz Lennaárd (M) §§ 1-11, 13-17

Jonas Nilsson (M)

Christoffer Jönsson (L)

Gunnar Caperius (C)

Jakob Sahlin (S)

Deniz Butros (V)

Rose-Marie Rooth (V)

Anton Clarholm (SD)

Tjänstgörande ersättare:

Per Hagwall (M)

för Alexandra Grimfors (M)

Joel Tekle-Georgis (S)

för Felix Antman Debels (S)

Sofia Tahko (KD) § 12

för Fritz Lennaárd

Ersättare

Torbjörn Ebérus (M)

Maja Boström (C)

Sofia Tahko (KD) §§ 1-11, 13-17

Heidi Lampinen (S)

Maria Mustonen (V)

Tapani Juntunen (SD)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Anna Hadenius, Åse Geschwind, Sara Högne, Gustav Landahl, Emily Tjäder och personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-15.

§ 1**Närvarorätt**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Åse Geschwind, Sara Högne och Luis Lopez.

§ 2**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Karin Lekberg (S) att tillsammans med ordföranden Katarina Luhr (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker torsdag den 1 oktober.

§ 3**Anmälan av föregående protokoll**

Protokoll 6/2020 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 25 augusti 2020 anmäls.

§ 4**Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden**

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 11 september och 22 september 2020 anmäls.

§ 5**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med den 1 augusti 2020 till och med den 28 augusti 2020.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2020-08-01 – 2020-08-28.

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor**

Inget protokoll från rådet för funktionshinderfrågor finns att anmäla vid dagens sammanträde.

§ 7**Tertialrapport Tertial 2 2020 för miljö- och hälsoskyddsnämnden**

Dnr 2020-11982

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens förslag till tertialrapport 2 samt överlämnar den till kommunstyrelsen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens förslag till beloppsgräns för periodisering i bokslut i enlighet med bilaga 4 till förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Karin Lekberg m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Tertialrapporten visar hur miljöförvaltningen har anpassat och planerat om verksamheten för att möta de förändrade förutsättningarna på bästa sätt. Miljöförvaltningen har på kort tid bidragit till att minska smittspridningen genom att kontrollera att Folkhälsomyndighetens trängselföreskrifter följs och planerat om tillsynsärenden som inte kunnat ske på ett smittsäkert sätt. Detta har inneburit ökade kostnader – bland annat för att personal tvingas arbeta på obekväma arbetstider – samt minskat intäkterna från den vanliga tillsynen. Den statliga kompensationen aviserad av regeringen till kommunerna är högst välkommen och den största anledningen till att förvaltningen kan visa på en prognos i nivå med budget.

I takt med att Stockholm kan starta om efter pandemin är det viktigt att klimat- och miljöarbetet under förvaltningen får förnyad fart. Det är förstås glädjande att luftkvaliteten har varit god under sommaren och att utsläppen från transportsektorn har minskat, men dessa är högsta temporära förändringar. Ska Stockholm fortsätta följa våra klimat- och miljömål krävs att omställningstakten ökar och förbättringarna blir permanenta. För att lyckas med det krävs fler reformer och initiativ som kan underlätta förvaltningens arbete.

Vi har tidigare krävt en strategi för fossilfri bygg- och anläggningssektor till år 2040, som tydligare tar sig an både avfallet och själva byggprocessens klimatpåverkan. Vi behöver se till hela livscykeln och skyndsamt identifiera betydande utsläppsminskningar som kan ske i närtid. Majoritetens fokus verkar vara att helt enkelt minska byggtakten vilket varken ökar omställningstakten i byggsektorn eller leda till flera klimatsmarta bostäder.

Vi ser också ett skyndsamt behov att besluta om de lokala åtgärdsprogrammen för vatten och fortsätta arbetet med god skötsel av våra naturområden. Det är bekymmersamt att flera vattenförekomster inte uppnår önskad kvalitet och att staden missar målet om andelen som klarar miljökvalitetsnormerna. Handlingsplaner och resurser för genomförande av åtgärder behöver beslutas om och skjutas till snarast. Samma sak gäller behovet av resurser till stadsförvaltningarna som ansvarar för skötseln av våra naturreservat. Om staden fortsätter att prioritera skattesänkningar och skära ner på stadsdelarna

kommer stadens förmåga att följa handlingsplanerna och åtgärdsprogrammen för att stärka en god livsmiljö att minska.

Staden behöver också stärka arbetet med att främja en god ljudnivå på stadens förskolor och skolor och se till att berörda fastighetsägare vidtar förebyggande åtgärder där behov finns. Vi har tidigare konstaterat att bullerexponeringen har betydelse för hälsan, livskvaliteten och inlärningen. Det är därför oroande att det bullerförebyggande arbetet ser ut att ha minskat i intensitet under det senaste halvåret vilket staden behöver ändra på. Det är också av vikt att staden undersöker varför klagomål kring bullerstörningar i nybyggnationer tycks ha ökat. Staden behöver fortsatt ha en stark dialog med stadens medborgare för att tillsammans kunna identifiera behov av hälsofrämjande åtgärder.

Vi noterar att förvaltningen inte har lyckats erbjuda några sommarjobb. Vi är fullt medvetna om svårigheterna men vill ändå påtala vikten att hela staden gör sitt för att erbjuda stadens ungdomar viktig arbetslivserfarenhet och kunskap om klimat- och miljöarbete i praktiken.

Framöver är det också viktigt att säkra att den tillsyn som skjutits upp kan genomföras vid ett senare tillfälle och att vakanta tjänster kan tillsättas. Att bibehålla storleken på personalstyrkan är avgörande för att både ta hand om den tillsynsskuld som nu finns – inte minst inom livsmedelskontrollen, den riktade bostadstillsynen i socialt utsatta områden och äldreomsorgen – och fortsätta prioritera omställningsarbetet. Vi ser ett växande behov av proaktivt arbete som komplement till tillsynen, utbildning och samarbete som ökar kvaliteten i egenkontrollen och förebygger återkommande brister som beror på okunskap av gällande regler och riktlinjer.

Vi ser också fram emot att stadens bullervägledning gällande konsert- och musikverksamheter finns på plats när kulturlivet åter intar stadens scener igen.

Slutligen, det är välkommet att utsläppen per invånare beräknas sjunka under 2 ton CO₂e för år 2019. Det är i sammanhanget beklagligt att statistiken för utsläppen rapporteras med så hög eftersläpning men ändå välkommet att utsläppen minskar. Vi vet att ytterligare åtgärder behövs för att minska utsläppen än mer och att omställningstakten kommer att snabbas på i Sverige som inom EU. Staden behöver vara redo för en kraftigt minskad tillförsel av fossila bränslen i närtid och planera för en modern stadsbyggnad med

lågt klimatavtryck. Att lägga ner Bromma flygplats och utveckla en helt ny stadsdel borde därför vara ett självklart val, inte minst efter Swedavias senaste rapport.

Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

I tertialrapport 2 framgår att den ekonomiska prognosen är i linje med budgeten, vilket Vänsterpartiet välkomnar.

Coronapandemin har haft stora konsekvenser för hela samhället, vilket också inneburit nya riktlinjer från Folkhälsomyndigheten och regeringen. Riktlinjer som i sin tur krävt flexibilitet och ändrade prioriteringar för staden. Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har spelat en viktig roll i att minska smittspridningen genom trängseltillsyn. Coronapandemin och de nya kraven på trängseltillsyn har också inneburit att tillsynen i bostäder uteblivit, vilket är fullt förståeligt men också beklagligt då det innebär att människor tvingas leva med olägenheter under en pandemi.

Aktiviteter beslutade av kommunfullmäktige

Förvaltningen beskriver att man inom ramen för aktiviteten att organisera påverkansarbete för nya styrmedel för ett fossilfritt Stockholm har lämnat underlag inför revideringen av energiskattedirektivet samt lämnat svar till en enkät för Trans-European Transport Guidelines. Därutöver har förslag till uppdaterad miljölastbilsdefinition tagits fram. Vänsterpartiet välkomnar de insatser som förvaltningen gjort inom ramen för. Dock ser Vänsterpartiet en potential i uppdraget och att det vore önskvärt om förvaltningen haft ett bredare anslag till begreppet fossilfrihet.

Förvaltningen beskriver att man inom ramen för aktiviteten ta fram en handlingsplan för minskade koldioxidutsläpp för vägtrafiken fram till år 2030 deltar aktivt i arbetet med ny handlingsplan. Vänsterpartiet är mycket positiva till uppdraget som sådant och ser det som en viktig del i att minska stadens växthusgasutsläpp, som till stor del kommer från vägtransporter. Tre olika strategier med olika huvudfokus pekas ut: elektrifiering, biodrivmedel och effektivisering. Vänsterpartiet understryker behovet av effektivisering av vägtransporterna.

Det krävs ett tvärsektoriellt arbete med ett aktivt samarbete med andra aktörer utanför staden. I ett första steg behöver regionen komma med inspel, och i nästa även medborgare och näringsliv. På så vis får staden en handlingsplan som har bred förankring och snabbare kan omsättas i handling.

Vänsterpartiet vill också trycka på behovet av effektiva vägtransporter och intermobilitet. För att klara det nationella utsläppsmålet på 70 procents utsläppsminskning till 2030 utan att öka vårt beroende av importerade drivmedel eller belasta elnäten mer än nödvändigt måste det totala antalet resor med bil minska. Det kan innebära mer samordning av godstransporter, fler digitala möten (något som visat sig mycket effektivt under Coronapandemin) men också att skapa bättre förutsättningar för pendlarparkering.

Obligatoriska nämndindikatorer

Vänsterpartiet noterar att feriejobben uteblivit helt under perioden, vilket enligt förvaltningen beror på pandemin. Det är förståeligt att antalet jobb minskar. Samtidigt har många människor blivit av med sina arbeten på grund av pandemin, vilket påverkar hela familjers ekonomi, och Vänsterpartiet betonar därför att staden har ett särskilt ansvar att anstränga sig för att hitta feriejobb som underlättar. Insatserna borde särskilt riktas mot socioekonomiskt utsatta områden som drabbats särskilt hårt under pandemin. Vi menar att staden kan hitta lämpliga arbetsuppgifter till ungdomar som vill sommarjobba och att flera av dessa skulle kunna ske på distans, exempelvis via sociala medier.

Vänsterpartiet ställer sig positiva till att samtliga (100 procent) av andelen relevanta tjänsteutlåtanden innehåller en jämställdhetsanalys. Dessa positiva siffror öppnar upp för ett utvecklingsarbete för hur staden och förvaltningen kan öka jämställdheten i staden.

§ 8

Projektrapport - Buller från fasta installationer i förskolor 2016-2020

Dnr 2020-10401

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens rapport.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens rapport till samtliga stadsdelsnämnder och dess förskoleavdelningar samt till Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB).

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 31 augusti 2020.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L) och Gunnar Caperius (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Av de 335 förskolor som miljöförvaltningen tillsynat 2016-2020 var det endast 10% som klarade Folkhälsomyndighetens riktvärden för inomhusbuller. Det ser vår grönbåa majoritet allvarligt på.

Dålig luftkvalitet och buller påverkar människans allmäntillstånd och eftersom barn och unga tillbringar många timmar i skolan varje dag är det extra viktigt med en bra inomhusmiljö på skolor och förskolor.

Miljöförvaltningens tillsyn är ett viktigt led i arbetet att upptäcka och åtgärda brister i inomhusmiljön i skolan. För att få ett bra systematiskt, löpande och förebyggande arbete krävs även en väl fungerande egenkontroll på skolorna. För att sedan åtgärda de identifierade bristerna är god samverkan mellan fastighetsägaren och skol- eller förskoleverksamheterna viktigt. Detta gäller i synnerhet de äldre skol- och förskolebyggnaderna i staden, eftersom kraven på ventilation har ökat över tid samtidigt som att dessa byggnader ofta även är mindre energieffektiva.

Här vill vi poängtera att åtgärder som förbättrar inomhusmiljön, såsom luftvärmväxling, rätt inställda ventilationssystem och rätt inomhustemperatur även möjliggör synergieffekter såsom effektivisering av energianvändningen och dämpning av bullernivån där man samtidigt skulle minska både effekt- och energibehov. Med smart utformad styrning av el, värme, ventilation och system som följer upp detta skulle flera problem kunna få en sammanhållen lösning. Därför ser vi det som särskilt

angeläget att stärka arbetet med inomhusmiljön i stadens förskolor och skolor.

Vice ordföranden Karin Lekberg m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Miljöförvaltningen startade förra mandatperioden projektet Buller från fasta installationer i förskolor. Totalt har 335 förskolor från samtliga stadsdelar ingått i projektet åren 2016-2020. Projektets syfte har varit att fokusera på den vanligaste anmärkningen som följs upp i miljöförvaltningens riktade tillsyn av förskolor, nämligen buller.

Projektet visar att bullernivåerna i de inspekterade verksamheterna i mycket stor utsträckning överskrider Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus. Endast 10 procent av de inspekterade verksamheterna klarade riktvärdena gällande buller.

Buller och höga ljudnivåer i förskolemiljö är sällan skadligt för hörseln men bullerexponeringen har betydelse för hälsan, livskvaliteten och inläringen. Barn som utsätts för buller i förskolan kan få sämre läs-, inlärnings-, koncentrations- och problemlösningsförmåga. Bullret har också en tröttande effekt som påverkar barn mer än vuxna. I synnerhet påverkas barn med hörselnedsättning och barn med annat modersmål än det som talas i verksamheten. Att så stor andel som 90 procent av förskolorna låg över riktvärdena för buller är allvarligt.

Miljöförvaltningens bedömning är att höga ljudnivåer huvudsakligen kommer från ventilationsanläggningar. Det är fastighetsägaren som har den faktiska och rättsliga rådigheten att vidta åtgärder i byggnaden och dess ventilation. Det är glädjande att projektet lett till att samarbetet mellan stadens skolfastighetsbolag SISAB och miljöförvaltningen är mycket bra och att SISAB har förbättrat sina rutiner för genomförande av bullerreducerande åtgärder. Projektet är ett lyckat exempel på hur tillsynsarbete kan kompletteras med proaktivt arbete för att åstadkomma förbättringar.

Lärdomar från detta projekt bör därför tas med även gällande buller i skollokaler. Vi socialdemokrater har tidigare påtalat att tillsynsarbetet behöver kompletteras med proaktivt arbete även för skollokaler.

Miljöförvaltningen skriver i rapporten att ett fortsatt arbete är nödvändigt för att en sund inomhusmiljö för förskolebarn ska kunna uppnås. Ljudmiljön i Stockholms förskolor behöver

förbättras och arbetet behöver fortsätta. Miljöförvaltningen bedömer därför att fortsatt tillsyn inom området är viktig och nödvändig, men att även informationsinsatser och ett utökat samarbete med förskoleverksamheter och fastighetsägare behövs. Vi håller med om detta och förväntar oss att förvaltningen får de medel och förutsättningar som krävs för att fortsätta både tillsynsarbetet och det proaktiva arbetet med inomhusmiljön i både förskolor och skolor.

Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vänsterpartiet uppskattar den ambitiösa inspektionen och uppföljningen av nämnden men vill ytterligare utveckla uppföljningen med anledning av det nedslående resultatet av mätningarna, trots en del förbättringar sedan förra redovisningen som anges i rapporten.

Det viktiga arbetet med att kontinuerligt bullerbevaka och bullersanera en modern stadsmiljö siktar mot en mer human vardag för våra yngsta stockholmsbor.

Barn är i sin mest intensiva utveckling den tid de tillbringar på förskolor och fritidshem. Arbetsmiljön för de vuxna bevakas via ett skyddsombud. Barnen har tjänstemän och politiker som gör sitt jobb och sköter sina uppdrag baserat på anmälningar och den bästa kunskapen de kan inhämta. När det gäller barns utveckling i bullriga miljöer mot bakgrund av det mätresultat som redovisas, är det nödvändigt att den som bär ansvaret att åtgärda blir informerad och att åtgärder vidtas snabbt.

Kommer buller från forcerade ventilationssystem, ska fastighetsförvaltare även dimensionera ventilation efter barngruppers storlek och personalen. Barngruppers storlek är inte denna nämnds ansvar, men att tillhandahålla ändamålsenliga inomhusmiljöer för målgruppen som deras skyddsombud, är ett kärnuppdrag.

Svårigheterna med uppföljning ligger i att verksamheten äger rum i lokalerna vid förskolor under långa arbetsdagar. Det finns därför skäl att tidsätta uppföljningar i högre grad, där åtgärder måste ske.

Barns hälsa i fokus med personalens ska tas på större allvar i en växande storstad där det finns relativt enkla åtgärder att göra för en bättre vardagsmiljö. Det är en hög standard som måste efterlevas och förvaltningen ska ha erforderliga resurser till detta.

Ersätтарыttrande

Sofia Tahko (KD) instämmer i särskilt uttalande från ordföranden Katarina Luhr m.fl., Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L) och Gunnar Caperius (C).

§ 9**Remiss - kommunalt ansvar för insamling och materialåtervinning av returpapper. Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2020-10465

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 28 augusti 2020.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L), Gunnar Caperius (C) och Anton Clarholm (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Karin Lekberg m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar att besvara remissen enligt följande:

Förvaltningen skriver att de har granskat förslaget utifrån sin roll som miljötillsynsmyndighet, vilket innebär att de endast lämnar mycket begränsade synpunkter. Vi beklagar detta och menar att miljöförvaltningen har ett ansvar att svara på remissen i egenskap av stadens expertförvaltning när det kommer till miljö- och klimatfrågor.

I utlåtandet skriver förvaltningen att en lagändring som betraktar konsumenter som avfallsproducenter och flyttar insamlingsansvaret till kommunerna kan innebära stora förändringar för producentansvarsmodellen i Sverige. Vi håller med om detta konstaterande och kan därför inte tillstyrka förslagen i remissen.

Principen om att förorenaren betalar innebär att det är den som orsakar skador i miljön som ska betala för de kostnader som uppkommer i samband med skadan. Principen är numera internationellt vedertagen och går under beteckningen PPP (Polluter Pays Principle). Principen är central inom EU-rätten och i svensk miljölagstiftning. För att internalisera samhällets kostnader för skador i miljön vid konsumtionen av varor kan staten införa skatter, avgifter eller pant.

Miljödepartementets förslag bygger på att tidningsbranschen är i ekonomisk kris och därför inte har råd att stå för kostnaderna för insamling och/eller återvinning av tidningsavfallet. Vi menar att denna grundproblematik, tidningsbranschens kris, måste hanteras på annat sätt än att frångå den fundamentala principen att producenten står för kostnaden för det avfall som producenten genererar. Att avskaffa producentansvaret för returpapper och istället lägga ansvaret och kostnaden på kommunerna innebär en rad negativa konsekvenser, inte bara för miljön och klimatet utan också för staden och stockholmarna.

Returpappret består av mer än tidningar. Det är osäkert hur stor andel av returpappret som är tidningar och direktreklam. Enligt Avfall Sveriges plockanalys består mer än hälften av returpappret av direktreklam. Det är uppenbart att även direktreklamen kommer att gynnas starkt av förslaget.

En annan bransch som kommer att gynnas av förslaget är pappersindustrin. Deras incitament att öka materialåtervinningen kommer helt försvinna om de ursprungliga materialen är billigare och enklare att hantera. Så länge det finns producentansvar kommer också producenterna att ha incitament att återbruka återvunnet papper i sin produktion. Det är i producentledet som valet att utveckla produkten kan göras, den makten har inte konsumenten. Det är därför inte rimligt att betrakta konsumenter, istället för producenter, som förorenare och avfallsproducenter.

Returpapper har haft ett positivt marknadsvärde och intäkterna från försäljning av returpapperet har de senaste tio åren kunnat finansiera insamlingen. Materialets värde kommer dock inte att kunna finansiera kostnaden för insamlingen framöver. Branschen har därför inte ansökt om att tillhandahålla något insamlingssystem framöver. För att undvika en situation där rättsliga åtgärder behöver tas för att branschen faktiskt måste ta kostnaden för det avfall de sätter på marknaden väljer alltså miljödepartementet att föreslå att kommunerna ska ta över ansvaret i samma stund som det blir olönsamt.

Miljödepartementet bedömer att förslaget kommer att leda till ett underskott i Sveriges kommuner på ca 200-700 miljoner kronor per år. Dessa ökade driftkostnader kommer att behöva täckas med ökad avfallstaxa. Kostnaden per hushåll blir knappt 100 kronor per år för ökade driftkostnader. Kommunerna kommer även att behöva investera ca 3-4 miljarder kronor i infrastruktur för att ta över ansvaret, vilket

kommer att kosta ytterligare ca 100 kronor per år för hushållen. Det kommer att bli dyrt för kommunerna att ställa om, och det är invånarna som får betala.

Eftersom det inte går att spåra vem som slängt hur mycket tidningspapper eller direktreklam kommer kostnaden att fördelas jämnt över kommunens invånare. En kommunal renhållningsavgift kan av praktiska skäl inte differentieras så att varje avfallsinnehavare betalar för exakt den mängd avfall som innehavaren genererar. Även de hushåll som inte konsumerar några tidningar eller någon direktreklam alls kommer därför behöva vara med och betala insamlingen.

Tidningsbranschens kris har blivit akut under pandemin vilket medfört att detta förslag har stressats fram med enda syfte att underlätta för tidningsbranschen oavsett konsekvenser i övrigt. Ingen ordentlig dialog har förts med Sveriges Kommuner och Regioner eller Avfall Sverige. Det är inte acceptabelt.

Tidningsbranschen behöver stöttas. Tidningarna är ett grundläggande demokratiskt inslag i vårt samhälle för att främja press- och yttrandefrihet, människors nyhetskonsumtion och medborgarnas kunskap om politiska skeenden. Men att stötta tidningsbranschen genom att höja avfallstaxan med 200 kronor per hushåll och år är ett bakvänt och felaktigt sätt att göra det på.

För att säkerställa allmänhetens tillgång till information och dämpa de negativa ekonomiska konsekvenserna för nyhetsmedier till följd av pandemin har regeringen i vårändringsbudgeten år 2020 föreslagit en permanent förstärkning av mediestödet på 200 miljoner kronor per år från och med i år. Regeringen har även i en extra ändringsbudget föreslagit en tillfällig ökning av mediestödet med 500 miljoner kronor för innevarande år. Stödet ska gå till allmänna nyhetsmedier och syftet är att stödet ska kunna nå fler aktörer än de tryckta nyhetsmedierna. Dessa satsningar på tidningsbranschen är transparenta och motiverade.

Vi menar att vägen framåt måste vara att ge tidningsbranschen stöttning för att klara sig igenom krisen och samtidigt ordentligt utreda en långsiktig lösning för tidningsbranschens framtid och en långsiktig lösning för insamlingen och återvinningen av de fraktioner som idag omfattas av producentansvaret. Istället för att avskaffa producentansvaret för returpapper så kanske fler ska omfattas av det, så som pocketböcker och kontorspapper? Istället för

att ge kommunerna allt ansvar för returpapper så kanske kommunerna ska ta över insamlingsansvaret för samtliga fraktioner samtidigt som producenterna har kvar ansvaret för materialåtervinningen?

- 3) Deniz Butros m.fl. (V) föreslår att nämnden beslutar att anta förvaltningens svar på remissen, samt anför därutöver följande:

Vänsterpartiet anser att bibehållet producentansvar är avgörande för säkerställandet av återvinningsmålen. Vi ser också att förorenaren betalar-principen är miljölagstiftningens hörnsten och inte bör urholkas. Därför ställer vi oss frågande till förslaget som skulle göra enskilda hushåll till avfallsproducenter i stället för de verkliga producenterna, endast för att tidningsinsamlingen inte är affärsmässigt lönsam.

Förpackningsinsamlingen som drivs av Svenska Förpacknings- och Tidningsinsamling är ett parallellt system med den kommunala avfallshanteringen, vilket redan i sig skapar förvirring och är otydligt för medborgarna. Dessutom fungerar FTI:s insamling dåligt – överfulla och ostädade insamlingsstationer är tyvärr vardag för ansvarstagande individer som vill lämna in sitt sorterade förpackningsavfall.

Därför föreslår vi att producentansvaret för returpapper bibehålls men att den praktiska insamlingen sker i kommunernas regi. Detta bör innebära synergieffekter för kommunerna som redan ansvarar för avfallshanteringen med den organisation, infrastruktur, utrustning och de anläggningar som det kräver. Däremot finner vi det principiellt viktigt att insamlingen och återvinningen inte läggs på avfallstaxan eller belastar skattekollektivet på något annat sätt, utan debiteras avfallsproducenterna. Vi vill även att insamlingen och återvinningen av andra typer av förpackningar som omfattas av producentansvaret i framtiden ska organiseras på detta sätt.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L), Gunnar Caperius (C) och Anton Clarholm (SD).

Reservation

Vice ordföranden Karin Lekberg m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Deniz Butros m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L) och Gunnar Caperius (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Principen om att *förorenaren betalar* (polluter pays principle) har länge varit en hörnsten i svensk miljölagstiftning. Detta även inom avfallsområdet där det så kallade *producentansvaret* är ett viktigt styrmedel som lägger ansvaret för att bekosta förpackningens avfallshantering och återvinning på de företag som producerar en förpackning. Målet med detta system är att skapa incitament hos de tillverkande företagen att tillverka mer resurssnåla produkter, produkter som är lättare att återvinna och att generellt minska resursslöseriet.

Producentansvaret för returpapper föreslås nu att avvecklas till förmån för att kommunerna ska ta över detta ansvar. Det blir alltså Stockholms invånare som genom avfallstaxan kommer att betala för återvinningen av papper, istället för producenterna själva. Något som blir ett kraftigt avsteg från principen om att förorenaren betalar. Detta är svårigen acceptabelt då vi istället för ett minskat ansvarstagande från producenter, behöver se ett ökat sådant för att minska avfallsberget och produkternas miljöpåverkan.

En motivering till förslaget är att många tidningar i Sverige nu har en tuff ekonomi och svårt att klara sig, vilket gör att de inte kan bära kostnaderna för sitt producentansvar. Vi har stor sympati och förståelse för tidningsbranschens svåra situation och vill framhålla att en levande journalistik är av stor vikt för ett demokratiskt samhälle. Förslaget riktar dock inte enbart in sig på tidningsbranschen utan skjuter brett och avlastar alla pappersproducenter från sitt producentansvar. Det blir alltså mer lönsamt att producera exempelvis pappersreklam som i dagsläget utgör ca 50 % av det insamlade pappret.

Vi i Stockholms stad har högt ställda mål för avfallshantering och att ha ett välfungerande system för insamling och återvinning av olika material är av stor vikt för oss. Staden har tidigare förordat en lösning där kommunen tar över all insamling från förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI), men där producentansvaret fortsatt finansierar avfallshantering och återvinning genom att betala för denna tjänst. En sådan lösning kombinerat med ett utökat presstöd för att hjälpa tidningsbranschen ser vi som ett bättre alternativ

istället för att skjuta ansvaret för återvinning från pappersproducenten till kommunen.

Om det ändå framkommer att kommunerna är de bästa alternativen för att skapa ett nytt insamlingssystem är detta inget som sker på en natt. En god planering för inköp och upphandling av utrustning och tjänster till ett sådant system behöver minst 2 år, troligen 3 år från färdigt beslut till att det är på plats. Att slarva fram beslut riskerar att slå både på tidningsutgivarna och på miljön till höga framtida kostnader.

Ersättaryttrande

Sofia Tahko (KD) instämmer i särskilt uttalande från ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L) och Gunnar Caperius (C).

§ 10

Länsstyrelsens förslag till åtgärdsprogram för kolmonoxid. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2020-11031

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 25 augusti 2020.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 11**Förslag till reviderad avfallsplan för Stockholms kommun 2021-2024. Svar på remiss från Stockholm Vatten och Avfall**

Dnr 2020-9946

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 31 augusti 2020.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L), Gunnar Caperius (C) och Anton Clarholm (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Karin Lekberg m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V) föreslår att nämnden beslutar att anta förvaltningens svar på remissen, samt anför därutöver följande:

Avfallsplanen är viktig för stadens miljöarbete. Den påverkar planeringen av nya områden, prövningen av bygglov, tillsynen över miljöfarlig verksamhet samt stockholmarnas hantering av sitt avfall.

Förslaget till avfallsplan för Stockholm innehåller många bra mål, delmål och åtgärdsförslag. Några saker saknas dock.

Bygg- och anläggningsavfall

I förslaget till avfallsplan står klart och tydligt att den enskilt största volymen avfall som hanteras i kommunen är bygg- och anläggningsavfall, och då framförallt schaktmassor. Genom att stödja och möjliggöra en effektiv logistik för massor och återanvändning av massor kan betydande mängder transporter undvikas och uttag av jungfruligt material minska.

När vi socialdemokrater skrev en motion om förbättrad masshantering svarade i princip samtliga remissinstanser att de höll med om att förbättrad masshantering är av yttersta vikt

för att uppnå ett hållbart byggande, att det behövs bredare och bättre samordning av frågorna och att en strategi behöver upprättas. Det behövs en stadsövergripande masshanteringsstrategi som antas av kommunfullmäktige. Staden bör också inrätta en samordnande funktion som inte bara leder stadens arbete utan även bjuder in kommuner och kommersiella aktörer till ett regionalt samarbete.

En annan åtgärd är ändrade krav på massgodsfordon (i enlighet med Tungtrafikutredningen). Massgodsfordonen står idag för hälften av all godsmängd i staden. En förändrad längdbegränsning så att massgodstransporter tillåts med fordon upp till 15 meter, istället för dagens 12 meter, skulle medföra att antalet transporter av massgod kan reduceras med hela 48,3 procent. Utifrån 2017 års statistik motsvarar det en minskning med ca 775 tunga fordon per år. Eller en reduktion på cirka 50 000 ton koldioxidutsläpp per år, att jämföra med övriga föreslagna åtgärder i klimathandlingsplanen som ligger på ca 1 000-3 000 ton. Detta är en åtgärd som skulle få enorma effekter från klimatet. Att denna förändring, som föreslogs av Tungtrafikutredningen redan år 2017, har blockerats är anmärkningsvärt.

Rivningsavfall

En stor del av den rivning och sanering som görs i Sverige utförs i Stockholmsregionen. Under två veckor i augusti låg det projekt för ca 500 miljoner kronor ute på marknaden för förfrågan. Det är oerhört viktigt att dessa rivningar sker på ett korrekt sätt så att miljöfarligt avfall inte hamnar i naturen. Idag finns dock oseriösa aktörer som vinner upphandlingar eftersom de dumpar priserna genom att inte hantera och redovisa avfallet på rätt sätt.

Staden måste förbättra sin kontroll över miljöfarligt avfall. Miljöförvaltningen gör endast ett fåtal tillsynsbesök vid rivningar, cirka 10 per år, och har hittills i år inte stött på någon alarmerande brist i hanteringen. Samtidigt vet vi att det finns stora brister hos oseriösa aktörer, i september 2020 anhölls ägarna till ett av de största återvinningsföretagen för grovt miljöbrott. Tillsynsarbetet är viktigt och behöver utökas.

Det krävs även förebyggande insatser. I stadens egna upphandlingar behöver miljöförvaltningen komma in och bidra i tidigt skede och för det krävs samarbete med de upphandlande verksamheterna, så som exploateringskontoret. Med samarbete i tidiga skeden kan kravställningarna i

upphandlingsunderlagen och granskningen av anbuderna förbättras ur miljösynpunkt.

Biokol

I förslaget till avfallsplan beskrivs hur biokol binder koldioxid i en urban kolsänka samtidigt som växtförutsättningarna för stadens träd och växter förbättras och ett klimatpositivt fjärrvärmekostnader skapas. En pilotanläggning kommer att tas i drift på Bromma reningsverk under år 2020 där även tester med pyrolys av avloppsslam ska kunna genomföras. Denna testverksamhet är oerhört spännande och har stor potential att bidra till att stadens klimat- och miljömål uppnås. I avfallsplanen står att storskaliga biokolanläggningar i regionen utreds av Stockholm Exergi. Vi menar att detta inte är tillräckligt skarpt. En storskalig biokolsanläggning måste tas i drift och datum behöver fastställas för när en sådan anläggning ska vara klar.

System för insamling och mottagning av grovavfall och farligt avfall

Förslaget till avfallsplan innehåller efterlängtade satsningar på att mobila lösningar för mottagning av avfall och återbruksmaterial ska vidareutvecklas. Det är viktigt att alla, även de utan tillgång till bil, har möjlighet att göra sig av med grovavfall och farligt avfall på ett smidigt sätt. Att öka tillgängligheten genom de mobila lösningarna är avgörande för vissa, men bra för alla. En annan viktig åtgärd för att öka tillgängligheten är att utöka öppettiderna på stadens återvinningscentraler så att stockholmarna kan återvinna minst klockan 7-21 på helgfria vardagar.

Sopsugsanläggningar

Avfallsinsamlingen i staden kan förbättras och effektiviseras genom att installera sopsugar i nya bostadsområden. Dessa anläggningar gör det möjligt för sopbilar att tömma flera fastigheters avfall från ett och samma hämtningsställe. På så sätt minskar transporter, buller och luftföroreningar samtidigt som arbetsmiljön för de som hämtar avfallet förbättras. Dessutom minskar riskerna för skadedjur och det kan skapas nya möjligheter för ökad sopsortering.

I förslaget finns positiva skrivningar om att avfallshantering via stationär sopsug har många fördelar vid exploatering av större områden. Det bör det framgå att möjligheten att bygga sopsugar ska prövas i varje nytt projekt.

Förebyggande av avfall och cirkulär ekonomi

Det är bra att det står att miljöhänsynskrav ska vidareutvecklas i stadens program för upphandling och inköp och att inriktningen mot cirkulär ekonomi och avfallsförebyggande ska stärkas. När miljöprogrammet kom blev det tydligt att ambitionerna inte speglades i inköpsprogrammet. Det är diffust vilka klimat- och miljökrav som staden ska ställa i sina upphandlingar, istället för skarpa krav finns bara korshänvisningar och otydlighet. Staden upphandlar för cirka 40 miljarder kronor årligen och en stor del av stadens klimatutsläpp avgörs av upphandlingskraven. Vi är mycket kritiska till att inga skarpa krav ställs på upphandlingar. Målet måste vara att nå ett krav på nollutsläpp eller klimatneutralitet i alla upphandlingar, men till dess ska alla relevanta upphandlingar innehålla krav på minskade utsläpp.

Omlastning och utvecklad logistik

En av förklaringarna till den ökande vägtrafiken och de ökande utsläppen är allt fler lätta lastbilar. Samordningen för dessa transporter måste öka och satsningar på mer effektiva och miljövänliga varutransporter måste ske. Varutransporterna kan minskas genom samlastningscentraler. Det räcker inte med att endast konstatera att det pågår försök. Staden behöver utreda möjligheter för obligatorisk samlastning och peka ut områden där samlastningscentraler måste inrättas.

Det är glädjande att Stockholm Vatten och Avfall i samarbete med trafikkontoret undersöker om tystare fordon kan medge hämtning under tider när trafiksituationen är mindre ansträngd. Allt fler måste övergå till off peak-leveranser, det vill säga nattliga leveranser med tysta elfordon.

Plast och plastavfall

I förslaget till avfallsplan står att ökad materialåtervinning av plast är bättre för miljön än energiåtervinning (förbränning i kraftvärmeverk). Utsortering av plast i Högdalens sorteringsanläggning kommer att medföra en stor klimatnytta eftersom minskad förbränning av plast innebär minskad tillverkning av plast från primärt material. Det finns två viktiga åtgärder för att minska förbränningen av plast som bör framgå av avfallsplanen: utvecklad avfallsstatistik samt förändring av skatten på avfallsförbränning.

Många initiativ har tagits för att minska plasten i Stockholm, men stora delar av det avfall som förbränns i Högdalen kommer från andra kommuner i Stockholmsregionen. Det innebär att avfallshanteringen även i andra kommuner ger

upphov till koldioxidutsläpp i Stockholm. Konsekvensen av detta är både att andra kommuner kan ”exportera” sina koldioxidutsläpp till Stockholm, men också att det saknas incitament för andra kommuner att minska plasten i sitt avfall.

Utsorteringen av plast och andra fossila material i avfallet måste göras uppströms (tidigare i avfallsflödet, innan det kommer till förbränningsanläggningen). För att skapa incitament för samtliga kommuner i Stockholmsregionen att minska plasten i avfallet och på så sätt minska koldioxidutsläppen borde kommunerna regelbundet redovisa statistik för det avfall som levereras till förbränning. Stockholms stad bör därför verka för att samtliga kommuner i regionen redovisar hur många ton avfall som uppkommit i kommunen samt vilken mängd utsläpp som avfallet innebär.

En kommunvis redovisning skulle tydliggöra grundorsaken till utsläppen och vem som har rådighet att påverka dem. Denna typ av statistikrapportering skulle också vara relativt enkel att genomföra. Förslagsvis skulle Region Stockholms klimatkansli samla in, samordna och presentera statistikrapporteringen inom regionen. Avfallsplanen bör ställa så fast att Stockholms stad ska verka för att sådan statistik tas fram.

I enlighet med januariavtalet har en ny skatt på förbränning av avfall införts. Skatten är dock olyckligt utformad och leder i praktiken till ökade incitament att bränna mer, istället för mindre, plast.

Beroende på vad avfall innehåller får man ut olika mycket energi vid förbränning. Att bränna plast ger mer värme än förbränning av sorterat avfall. För att värma upp Stockholm behövs alltså färre ton avfall om den innehåller plast. Eftersom skatten är konstruerad så att den betalas på varje ton bränt avfall kommer fjärrvärmebolagen därför försöka minimera antalet förbrända ton, vilket görs genom att ha så mycket plast som möjligt i det avfall som bränns. Skattekonstruktion innebär alltså att ju mer plast som sorteras ut, desto högre skatt – incitamentet blir att materialåtervinna mindre, motsatsen till skattens syfte. Konsekvenserna blir ökade koldioxidutsläpp och minskad materialåtervinning.

För att uppnå syftet med skatten – att öka utsorteringen för materialåtervinning – bör beskattning endast ske på förbränning av icke-sorterat avfall. På så sätt skapas incitament för ökad materialåtervinning och vi får positiva

effekter för klimatet och miljön. I avfallsplanen bör det tydligt framgå att staden ska verka för en förändrad beskattning.

Insamling av förpackningar och tidningar/returpapper

Idag upplever många stockholmare att återvinningsstationer är nedskräpade, otrygga och otillgängliga. Även om återvinningsstationerna inte drivs av staden utan av företag inom återvinningsbranschen måste staden ta ansvar för stadsmiljön. Det är inte acceptabelt att återvinningsstationerna missköts och försämrar närmiljön. Staden måste därför samla branschen och andra relevanta aktörer för att förbättra situationen och tillgängligheten. Detta måste framgå av avfallsplanen.

Delmål för planperioden

I detta avsnitt bör nya åtgärder infogas.

1.1 Den totala mängden avfall ska minska

- Införa målet att nå ett krav på nollutsläpp eller klimatneutralitet i alla upphandlingar, till dess ska alla relevanta upphandlingar innehålla krav på minskade utsläpp.

1.3 En större andel av avfallet ska materialåtervinnas

- Verka för att tester med pyrolys av avloppsslam genomförs i den nya testanläggningen.

1.4 Andelen farligt avfall och elavfall i soppåsen ska vara mindre än 0,3 procent

- utöka öppettiderna på stadens återvinningscentraler så att stockholmarna kan återvinna minst klockan 7-21 på helgfria vardagar.

1.6 Mängden anläggnings-, bygg- och rivningsavfall ska minska

- Ta fram en stadsövergripande masshanteringsstrategi.
- Inrätta en samordnande funktion för masshanteringsfrågor som inte bara leder stadens arbete utan även bjuder in kommuner och kommersiella aktörer till ett regionalt samarbete.
- Ändra kraven på massgodsfordon i enlighet med Tungtrafikutredningen så att antalet transporter av massgods kan halveras.
- Förbättra kontrollen över miljöfarligt avfall.
- Samarbeta i tidiga skeden så att kravställningar i upphandlingsunderlag och granskning av anbud förbättras ur miljösynpunkt.

1.8 Mängden plastavfall som förebyggs, återanvänds och materialåtervinns ska öka

- Verka för att samtliga kommuner i regionen redovisar hur många ton avfall som uppkommit i kommunen samt vilken mängd utsläpp som avfallet innebär.
- Verka för att avfallsförbränningsskatten endast sker på förbränning av icke-sorterat avfall.

3.2 Systemen för avfallshantering ska vara enkla, ha god tillgänglighet och vara trygga att använda

- Samla branschen och andra relevanta aktörer för att förbättra situationen och tillgängligheten vid och avfallsstationerna.

3.3 Systemen för avfallshantering ska erbjuda en god arbetsmiljö

- I varje nytt projekt pröva möjligheten att bygga sopsugsanläggning.

4.4 Ökad hänsyn ska tas till den omgivande miljön vid hantering av avfall

- Se till att fler leveranser styrs om till off peak-leveranser, det vill säga nattliga leveranser med tysta elfordon.

4.5 Nya tekniklösningar ska undersökas och insamlingssystem samt behandlingsmetoder ska fortsätta utvecklas

- Utredda möjligheter för obligatorisk samlastning och peka ut områden där samlastningscentraler måste inrättas.

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L), Gunnar Caperius (C) och Anton Clarholm (SD).

Reservation

Vice ordföranden Karin Lekberg m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt gemensamma förslag.

§ 12

Miljöprovning av ny avloppstunnel, nya Östbergatunneln. Remiss från Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, mål Nr. M 2606-20

Dnr 2020-10309

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak tillstyrka ansökan om tillstånd och villkor, dock med ändring av villkor för buller i enlighet med vad som framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att föreslå ett nytt villkor om upprättandet av en masshanteringsplan med följande lydelse: SVOA ska, senast tre (3) månader innan arbeten som ger upphov till bergmassor från respektive plats påbörjas, redovisa en preliminär plan för hantering av bergmassor till berörd tillsynsmyndighet.
Planen ska innehålla en prognos för mängden bergmassor som förväntas uppstå under nästkommande ett och ett halvt år. En preliminär plan för avsättning av mängd massor per mottagare och kvartal ska också anges, tillsammans med uppgifter om mottagarens kapacitet och, i förekommande fall, tillstånd att ta emot massor.
En uppdaterad plan ska därefter redovisas årligen till berörd tillsynsmyndighet fram till det år då arbeten som ger upphov till bergmassor från respektive plats avslutas.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att det i ansökan bör kvantifieras hur flödes- och föroreningsbelastningen till Strömmen påverkas av den nya tunneln med fokus på de ämnen som idag utgör problem i vattenförekomsten. Om det framgår att förändringarna innebär att möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormerna i Strömmen äventyras eller försvåras behöver åtgärder vidtas för att minska belastningen.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att även om risken för att träffa på sulfidhaltigt berg i projektet är liten bör bolaget i exempelvis kontrollprogrammet beskriva hur man avser bedöma saken.
- 5 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att föreslå att villkor för andra injekteringsmedel än cement endast får användas efter samråd med tillsynsmyndigheten. Villkoret föreslås få följande lydelse:

Samråd ska ske med tillsynsmyndigheten innan annat injekteringsmedel än cement används.
- 6 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bolaget ska utreda om möjlighet finns till ett annat påslag och eller en annan etableringsplats än de föreslagna, alternativt föreslå

kompensationsåtgärder för att minska konsekvenserna för naturmiljön av intrånget i området kring påslaget i Hammarbyskogen.

- 7 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande som grund för nämndens yrkande i målet.
- 8 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar åt förvaltningschefen eller den hon sätter i sitt ställe att företräda nämnden i ärendet.
- 9 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 september 2020.

Nämndens behandling av ärendet

Jäv

Fritz Lennaård (M) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 13

Miljöövervakning Mälaren 2019 - Rapport från provtagningar i Mälaren genomförda på uppdrag av Mälarens vattenvårdsförbund

Dnr 2020-12340

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner anmälan av Rapport Fokus på Mälaren 2019.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 31 augusti 2020.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 14

Tyresåns vattenvårdsförbund – verksamhetsberättelse och miljöuppföljning 2019

Dnr 2020-12116

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner anmälan av Tyresåns vattenvårdsförbunds verksamhetsberättelse och miljöuppföljning 2019.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 21 augusti 2020.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 15

Svealandskusten 2020 - årsrapport från Svealands kustvattenvårdsförbund

Dnr 2020-12138

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner anmälan av Svealands kustvattenvårdsförbunds årsrapport Svealandskusten 2020.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända förvaltningens tjänsteutlåtande för kännedom till Svealands kustvattenvårdsförbund.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 28 augusti 2020.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 16**Övrigt**Årsmöte i Sveriges miljökommuner

Nämnden behandlar närvaro vid Sveriges miljökommuners digitala årsmöte den 14 oktober 2020 kl.18.00.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt för samtliga politiker i nämnden att delta vid detta årsmöte.

För att få arvode anmäler var och en sitt deltagande till nämndsekretariatet i efterhand.

Studiebesök – fällning av fosfor i Djurgårdsbrunnsviken

Ett studiebesök för att ta del av fällningen av fosfor i Djurgårdsbrunnsviken planeras för miljö- och hälsoskyddsnämnden den 1 oktober 2020 kl. 17.00 – 18.00. Nämnden kommer att arvoderas för studiebesöket. Mer information kommer att skickas ut till nämnden.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att hålla ett studiebesök för nämnden vid Brunnsviken, nedanför Villa Källhagen på Djurgården den 1 oktober 2020 kl. 17.00 – 18.00.

Nämndens sammanträde den 15 december 2020 senareläggs till den 16 december 2020

Med hänsyn till kommunfullmäktiges budgetdebatt den 15 december föreslås att miljö- och hälsoskyddsnämnden senarelägger

nämndens sammanträde till den 16 december kl. 17.00 i Bolindersalen, Tekniska nämndhuset, Fleminggatan 4. Formellt beslut tas vid senare tillfälle.

Nämnden möte med rådet för funktionshinderfrågor

Det möte mellan nämnden och rådet för funktionshinderfrågor, som var planerat till den 17 november, ställs in med hänsyn till rådande samhällsläge och för att begränsa smittspridningen. Formellt beslut tas vid senare tillfälle.

§ 17

Förvaltningschefens information

Förvaltningschefen Anna Hadenius och informerar om följande:

- Miljöförvaltningens arbete med trängseltillsyn på restauranger.
- Vid nästa sammanträde kommer nämnden att få en föredragning om Program för hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden.
- Miljöförvaltningens arbete med att anpassa arbetssättet på förvaltningen avseende Covid-19 och smittspridning.
- Förslag på förlängning av lagstiftningen avseende trängselkontroll till sommaren 2021.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tackar för informationen

Vid protokollet

Åse Geschwind